

Лекція

Тема: **Розвиток і виховання дітей 3 р. ж.**

Мета: формувати у студентів уявлення про розвиток і виховання дітей 3 р. ж. розуміти важливість раннього віку для подальшого всебічного розвитку дітей. Ознайомлення студентів з організацією і методикою проведення режимних процесів. Формувати вміння самостійно працювати з додатковою літературою і використовувати ці знання в практичній діяльності. Розвивати інтерес до самопізнання. Виховувати любов і турботливе ставлення до маленьких дітей.

Студенти повинні знати:

- Фізичний та психічний напрямки розвитку дітей I та II р. ж..
- Провідні лінії розвитку дітей раннього віку.
- Педагогічні правила щодо виховання дітей та принципи проведення режимних процесів на I та II р.ж.
- Загальний розвиток психічних процесів.
- Значення раннього віку для подальшого всебічного розвитку дітей.

Студенти повинні вміти:

- Використовувати отримані знання в практичній діяльності:
 - планувати та проводити режимні процеси на практиці;
 - складати поради батькам щодо адаптації дітей до умов дитячого закладу та дотримання режиму дня в сім'ї;
 - організовувати різні види діяльності дітей 3 р.ж. в умовах дошкільного закладу.
- Вміти самостійно працювати з додатковою літературою, виготовляти наочність до різних видів діяльності дітей раннього віку.

План

1. Характеристика фізичного та психічного розвитку дітей 3 р.ж.
2. Завдання виховання дітей 3 р.ж.
3. Провідні лінії розвитку дітей 3 р.ж.
4. Особливості режиму дня і методика проведення режимних процесів.

Література:

Воспитание и обучение детей раннего возраста. Под ред. Л.Н. Павловой. – М.: Просвещение. 1986. с. 23-25. (адаптация)

Воспитание детей раннего возраста. Под ред. Г.М. Ляминой. – М.: Просвещение, 1974. с. 75-82.

Дошкільна педагогіка. За ред. В.І. Ядешко, Ф.А. Сохіна. – К., 1981. С. 134-143.

К.Л. Печора, Г.В. Пантюхіна, Л.Г. Голубева. Дети раннего возраста в дошкольных учреждениях. – М.: Просвещение, 1986. с. 28-31.

Програма «Маляточко». Запоріжжя, 2000. с. 36-58.(ознайомитись з вимогами щодо виховання дітей р.в. виписати показники компетенції дитини – фізичний розвиток (с.41), сенсорний – с.44).

Д/з: розробити рекомендації для батьків «Адаптація дітей раннього віку до умов дошкільного закладу». Підібрати дидактичні ігри та вправи на сенсорний розвиток та розвиток дрібної моторики. (до практики)

Виставка літератури.

Засоби навчання: опорні конспекти, комп'ютерне забезпечення, література.

Хід заняття.

I. Ознайомлення з темою, метою та планом заняття.

Виставка літератури з теми.

II. Актуалізація опорних знань з попередньої теми:

- Які досягнення в фізичному та психічному розвитку мають діти 2 р.ж. в порівнянні з 1 р.ж.?
- З якою метою дітей 2 р.ж. поділяють на дві вікові підгрупи?
- Що повинні враховувати вихователі в роботі з дітьми 2 р.ж. під час проведення режимних процесів?
- Як в народній педагогіці називали дітей раннього віку? Про що говорять ці назви?

Мотивація.

III. Вивчення нової теми.

1. Характеристика фізичного та психічного розвитку дітей 3 р.ж.

Розвиток дітей та їх поведінка на III р.ж. визначається тим, що вони набули в перші два роки, а також умовами та завданнями виховання. Цей вік є перехідним від раннього до дошкільного дитинства. Темп фізичного і психічного розвитку дітей на 3 році більш інтенсивний ніж на 2 році життя. Тому дітей цього віку умовно ще поділяють на два періоди: від 2р. до 2 р. 6 м. від 2 р. 6 м. до 3 р.

Розглянемо особливості фізичного та психічного розвитку дітей 3 р.ж.

На третьому році життя зміцнюється організм, удосконалюється рухова сфера, понад 50% часу неспання дитина проводить в активних діях. М'язи, від яких залежить сила та швидкість, лише починають розвиватися, що позначається на особливостях розвитку рухової сфери. Рухи дитини повільні, плавні; відсутні різкі ривки, внаслідок чого дитина трьох років хоча і оволодіває навичками бігу, проте фізіологічно ледь відриває ноги від землі, не може досягти швидкості. Вона інтенсивно опановує лазіння і підлізання, стрибки, метання; у неї розвивається чуття рівноваги, орієнтація в просторі. Найулюбленішими стають рухові дії з м'ячем: дитина його прокочує, кидає, підкидає; проте ловити його їй досить складно внаслідок недостатньої координації рухів рук. На відміну від попередніх етапів, малюк виявляє здатність на певний час стримати свої дії і бажання. Розвиваються м'язи, відповідальні за діяльність тонких рухів пальців рук; поліпшується орієнтація в просторі; дитині легше зберігати стійкість положення свого тіла, дотримуватися темпу руху. Зрослі моторні можливості які забезпечують адаптацію дитини до умов зовнішнього середовища, сприяють формуванню навичок самостійності. Змістом фізичного розвитку на третьому році життя є збереження та розвиток здоров'я, виховання позитивного ставлення до здорового способу життя, формування моторних умінь і навичок, розвиток культури харчової поведінки, гігієнічних навичок, елементарних навичок безпечної життєдіяльності.

Характеристика фізичного розвитку:

- Темп фізичного розвитку уповільнюється - ріст збільшується на 7-8 см і на кінець року досягає 95-96 см, маса тіла збільшується на 2 кг і на кінець року складає від 14 до 15 кг, окружність грудної клітки – 52 см, змінюються пропорції тіла, зміцнюється організм, розвивається нервова система, удосконалюється опорно-руховий апарат.

- Збільшується витривалість - час неспання збільшується до 5,5 год. за один період; діти можуть на короткий час стримувати свої дії та бажання, але вони ще легко збуджуються, втомлюються від одноманітної діяльності.

- Удосконалюється діяльність ЦНС – підвищується працездатність дитячого організму, легко сформувані правила поведінки в різних видах діяльності у спілкуванні один з одним.

- Координація рухів більш досконала – володіє руховими вміннями та навичками, має оптимальний для трирічного віку досвід м'язово-моторної діяльності (діти краще керують своїм тілом при цьому навички управління руками розвиваються швидше ніж просець «оволодіння» ногами і особливо стопами, удосконалюється загальна координація рухів та ускладнюється більшість рухових умінь).

- Зростає активність до рухової діяльності.

- Розвиваються і удосконалюються основні рухи (ходьба, біг, стрибки, лазіння, кидання).

- Зберігається ще недостатність розвитку мускулатури та м'якість скелету.

- Зберігається збудженість організму від одноманітної діяльності.

- Стан здоров'я та спосіб життя – придивляється до способу життя своїх рідних; має елементарні уявлення про здоровий спосіб життя (може вказати на дорослих, які займаються спортом); наслідуючи дії дорослих дитина бере участь у загартувальних процедурах; малюк оптимістично налаштований, врівноважений, рідко плаче, капризує; спокійно спить, з апетитом їсть, рідко хворіє; може інформувати дорослих про власне нездужання.

- Сон – денний сон є дуже важливим, тому що він допомагає дитині зняти напруження, допомагає організму відновити сили для подальшого часу неспання, запобігає перевтоми організму дитини.

- Культура харчування – знає коли настає час харчування; охоче допомагає дорослим накрити на стіл; знає своє місце за столом; прагне поводитись за столом самостійно та акуратно; знає, що від споживання фруктів, овочів, м'яса вона зростає, м'язи стають міцнішими, організм – витривалішим.

- Виховання КГН – має уявлення про необхідність дотримання чистоти в приміщенні, утриманні в чистоті свого тіла, волосся, порожнини рота, одягу; володіє елементарними навичками самообслуговування; дотримання КГН створює передумови для формування у дитини корисних звичок пов'язаних з доглядом за своєю зовнішністю, тілом, одягом, житлом.

У розвитку дитини велику роль також відіграє і психічний розвиток:

Характеристика психічного розвитку:

○ В ранньому віці розвиваються сприймання, пам'ять, мислення, увага, мова. Серед всіх цих взаємомпов'язаних процесів домінує сприймання. Домінування сприймання визначає певну залежність від нього всіх інших психічних процесів.

○ Новоутворення у пізнавальній сфері є якісні зміни в характері відчуттів і сприймань. Сприймання з акту реагування на предмет перетворюється в акт орієнтації в предметах.

Сприймання починає розвиватися як перцептивна діяльність. Важливе значення розвитку сприймання має його поєднання зі словом. З розвитком предметних дій, розширенням кола предметів, з якими стикається дитина, а також словесного позначення предметів, сприймання стає предметним і константним.

○ Пам'ять реалізується в активному пізнанні. Вона є певним моментом у самому процесі сприймання, його продовженням. Пам'ять переддошкільника розвивається в різних її видах — образному, руховому, словесному, емоційному і має мимовільний характер. На основі сприймання та практичних дій з предметами формуються уявлення пам'яті.

○ Уява в своїх перших проявах тісно пов'язана з сприйманням навколишніх об'єктів. Уява ще дуже обмежена за своїм змістом, вона має відтворюючий характер, що яскраво виявляється в ігровій діяльності, де дитина відтворює в ігровій, уявній ситуації, переносячи на предмети-замінники властивості і функції реальних предметів, що безпосередньо нею сприймалися в минулому. Уява є виразно емоційною. Переживання з приводу уявленого є надзвичайно яскравими, і дуже часто дитина не може відрізнити уявлене від реального.

○ Активне сприймання предметного середовища вимагає розвитку мислительної діяльності.

Мислення дитини є наочно-дійовим бо здійснюється в наочній ситуації за допомогою практичних дій. Дитина розв'язує мислительні задачі (порівняння двох предметів) практичним способом.

○ Мовленнєве спілкування є важливим новоутворенням раннього віку. Розвиток мовлення обумовлюється виконанням широкого кола його функцій. Це налагодження взаємодії і взаємомстосунків з близькими дорослими і дітьми (комунікативна функція мови), пізнання навколишнього світу (означувальна функція). Дитина засвоює основну форму мовленнєвого спілкування – діалогічну. Основні перетворення в змісті і структурі мовлення дитини відбуваються саме в процесі її ініціативних висловлювань. На кінець 3-го року життя діти оволодівають всією системою звуків (крім [р], [л], шиплячих). Словник складає близько 1200-1500 слів. Мовлення емоційно виразне. Переважає ситуативне мовлення.

○ Увага дитини розвивається з розвитком її життєдіяльності, виникненням нових потреб. Стійкішою стає внутрішня організація діяльності дитини спрямованої на певний об'єкт. Увага мимовільна, не стійка, але більш довготривала.

- Вольові зусилля проявляються у дітей в процесі виконання вимог та завдань дорослих, в процесі різних видів діяльності. У дітей формується здатність довільно затримувати свої дії. Діти розуміють слова «не можна», «можна», «треба», керуючись якими, починають стримувати свої бажання і дії.
- Емоції і почуття. З розвитком дитини у неї формуються умовно-рефлекторні емоційні реакції. Під впливом взаємин з іншими дітьми, в спільних іграх закладаються почуття дружби, прихильності, переживання, задоволення і незадоволення. За своєю ініціативою проявляють співчуття, виражають прагнення допомогти.
- Зароджується самосвідомість дитини (вживання займенника „Я” стосовно себе. Виникає криза 3-х років: суперечність між потребами і можливостями, система стосунків між дитиною і дорослим („Я сам”). В основі цієї кризи — об'єктивне протиріччя між новою тенденцією дитини до самостійного задоволення власних потреб та прагненням дорослого зберегти попередній стиль стосунків і обмежити тим самим активність дитини. Криза є тимчасовою, але пов'язані з нею новоутворення (відокремлення себе від оточуючих, порівняння з іншими тощо) — важливий етап у психічному розвитку дитини. Прагнення дитини цього віку до самостійності знаходить найпродуктивніше вирішення у формі гри, тому криза трьох років і розв'язується шляхом переходу дитини до ігрової діяльності.
- Іntenсивно проявляється сенсорний розвиток – відбуваються значні зміни в орієнтувально-пізнавальній діяльності. Важливим засобом сенсорного розвитку є спостереження. Спостерігаючи за предметами і явищами дитина ознайомлюється з їх властивостями (форма, колір, розмір). Протягом раннього віку накопичується певне коло уявлень про властивості предметів і деякі з таких уявлень виконують роль зразків, з якими порівнюють нові предмети у процесі їх сприймання.
- Виникають елементи рольової гри. За своїм характером вони стають більш складними в порівнянні з грою дитини II р.ж. Граючись дитина відображає багато дій оточуючих, при цьому вона відображає не тільки послідовність й взаємозв'язок дій, але й соціальні відносини – виникають елементи рольової гри.
- Діяльність дітей в цьому віці стає складнішою та різноманітнішою. Розвиваються різні види музичної, зображувальної діяльності, предметної, ігрової, з'являються елементи трудової діяльності – всі ці види діяльності мають велике значення для розумового розвитку дітей.
- Характерним для дітей цього віку є проявлення естетичних почуттів: розуміє красу, кумедні дії персонажів казок, реагує на веселу музику. Проявив цих почуттів можливий лише при певних умовах їх життя і виховання.

Отже, ми розглянули особливості фізичного та психічного розвитку, які вихователь повинен враховувати у реалізації завдань виховання дітей 3 р.ж.

2. Завдання виховання.

Вихователь повинен добре знати завдання які йому необхідно здійснювати і вікові особливості дітей даного віку. Знання вікових особливостей допоможе правильно організувати життя дітей, зробити її змістовним і радісним, заповнити змістовною і корисною діяльністю, успішно здійснювати завдання виховання які передбачені програмою ДНЗ.

- **Охорона життя і здоров'я дітей, їх повноцінного фізичного розвитку** (виховання культурно-гігієнічних навичок, удосконалення основних рухів, формування правильної постави).
- **Загартування дитячого організму** (створення умов для різних видів загартування, турбота про добре самопочуття дітей).
- **Виховання самостійності** (самообслуговування, виконання найпростіших трудових дій).
- **Подальший сенсорний розвиток** – оволодіння уявленнями про властивості предметів (колір, форма, розмір, фактура, вага); співвідношення діталей цілого їх розташування, якості в практичній діяльності: дидактичних іграх, іграх із предметами-знаряддями.
- **Поглиблення орієнтування в оточуючому, розвиток мови і мислення** (збагачення активного словника, граматичної будови мови, розвиток мовленнєвого спілкування з дорослими і однолітками).
- **Виховання любові до рідних і близьких, почуття симпатії до дітей** – привчають дітей дружньо грати, привітно вітатися, виконувати певні доручення та прохання дорослих, проявляються вибіркові відношення один до одного, яскраво виражене наслідування.
- **Виховання бережливого ставлення до речей, іграшок, рослин, тварин.**

- **Виховання культури поведінки, слухняності** – в процесі діяльності у дітей починає формуватися певне відношення до оточуючих його людей та явищ, в зв'язку з цим розвивається різноманітна поведінка. Формується позитивна та негативна поведінка. Деякі діти вміють стримувати свої бажання, чекати, а інші навпаки проявляють безпорадність при незначних затрудненнях. Всі позитивні форми поведінки вже доступні дітям цього віку і їх необхідно формувати.
- **Збагачення естетичних вражень через розвиток відчуттів: зорових, слухових, м'язово-рухових** – виховувати інтерес, любов до музики, співам, віршам, а також необхідні навички і вміння які сприяють розвитку їх особистої творчої діяльності: малюванню, ліпленню, співам, іграм. Діти здатні радіти мелодичній пісні, яскравій картинці, помічати красиве в природі.
- **Формування позитивних емоційних відношень до оточуючої дійсності** (емоційні переживання при розгляданні яскравих ілюстрацій, картин, відгук на музику, при спостереженні явищ природи тощо).

Отже, через реалізацію завдань виховання здійснюється всебічний розвиток дітей в процесі різноманітної діяльності. Тому обов'язком вихователя є постійна турбота про організацію цікавих і змістовних занять, ігор і активної діяльності в побуті.

3. Провідні лінії розвитку.

Перехід до нового провідного виду діяльності залежить від усієї системи умов життя дитини, а не тільки від того, чому навчить дитину дорослий.

Відомо, що психічний розвиток дитини проходить ряд періодів, які послідовно змінюють один одного і кожний із них характеризується своїми особливостями, формуванням певних якостей. Попередній етап готує новий ступінь розвитку. Від того, наскільки повно реалізовані можливості, залежить подальший розвиток.

Саме провідна діяльність визначає своєрідність та якісну специфіку розвитку в певному віці. О.О. Леонт'єв так визначив це поняття: "Провідна діяльність - це не просто діяльність, яка найчастіше зустрічається на цьому етапі розвитку дитини, якій вона віддає найбільше часу. Провідна діяльність - це така діяльність, розвиток якої зумовлює найголовніші зміни у психічних процесах і психологічних особливостях особистості дитини на даній стадії її розвитку". Провідною діяльністю раннього віку є **предметно-маніпулятивна діяльність**. На основі цієї діяльності визначаються провідні лінії розвитку дітей, а саме:

- ✓ **Формування навичок самостійності.**
- ✓ **Подальший розвиток наочно-дійового мислення і елементарних суджень про оточуюче.**
- ✓ **Розвиток спільної ігрової діяльності і виникнення нових форм взаємовідношень між дітьми.**

Формування навичок самостійності - є новоутворенням кризи 3-х років. На третьому році життя самостійність дітей формується інтенсивніше. Найелементарніші вияви самостійності в дітей 2—3 років тісно пов'язані зі змістом їхньої діяльності. Вони виражаються в незалежних від дорослого діях, спрямованих на виконання певного завдання.

Самостійність дітей виявляється в режимних процесах, де вдосконалюються навички самообслуговування: у грі, коли дитина самостійно, без підказки дорослого відтворює один-два епізоди із життя; при виконанні трудових доручень допомагають вихователю винести на ділянку іграшки, розставити тарілки з хлібом перед обідом, погодувати рибку, пташок та ін. Самостійність виявляється і у взаєминах між малюками. Дитина за своєю ініціативою виражає увагу до ровесників: жаліє, допомагає.

Таким чином, в усіх видах діяльності і в різних життєвих ситуаціях виявляється і формується дитяча самостійність — важлива і складна якість особистості.

Для успішного розвитку самостійності дитини вихователь ознайомлює її з певними невеликими обов'язками: наприклад, не розкидати іграшок, за проханням дорослого збирати їх, розставляти на місце, берегти одяг. Слід спеціально створювати умови, щоб діти могли застосовувати свої знання, виявити самостійність.

Навчити дітей самостійності можна, показуючи їм реальні дії (миття рук, користування рушником), а також інсценівки з іграшками (одягання і годування ляльки тощо). При цьому важливі оцінка, заохочення дитини, привертання уваги інших до вияву самостійності.

Подальший розвиток наочно-дійового мислення і елементарних суджень про оточуюче. Наочно-дійове мислення здійснюється в наочній ситуації за допомогою практичних дій. Дитина розв'язує мислительні задачі (порівняння двох предметів) практичним способом. Володіє значним обсягом корисних знань; розпізнає предмети за формою, розуміє просторові поняття, встановлює елементарні причинно-наслідкові зв'язки; класифікує предмети та знає їх призначення; розрізняє людей за різними ознаками, порівнює їх між собою. Усе це створює передумови для подальшого розвитку дитини та елементарних суджень.

Розвиток спільної ігрової діяльності і виникнення нових форм взаємовідношень між дітьми. З предметної діяльності непомітно виростає ігрова, а вірніше, в предметній діяльності формуються передумови виникнення сюжетної гри. Так, дитина поступово не тільки наслідує окремі дії дорослого з предметами, а й окремі сюжети повсякденного життя: буде хатинку, годує дитину тощо. Розвиток предметної діяльності бажання робити все самому, пізнавати світ дорослих, копіювати їх, ведуть до виникнення сюжетно-відображальної гри. Головне значення у виникненні та розвитку цього виду гри має знайомство дитини з *предметами-замінниками*: паличка використовується як ложка, дерев'яні брусочки як будівельні матеріали. Іграшка в порівнянні з предметом-замінником має конкретну схожість з реальним предметом, предмет-замінник може мати лише деякі властивості, які збігаються з реальним предметом, але ці спільні з ним властивості часто відбивають приховані та найбільш суттєві характеристики реального предмета.

Протягом переддошкільного віку розвиваються й інші види гри. Разом з дорослим дитина бере участь у нескладних навчальних і рухових іграх. До кінця переддошкільного віку розвиваються передумови розвитку рольової гри. Діти відбивають у грі не просто дії дорослих, а дії конкретних дорослих. Вперше виявляється ініціатива дитини у *висуненні ігрового завдання*, що є ознакою творчого розвитку дитини.

Отже, провідні лінії є основною формою активності розвитку дітей 3 р.ж., накладають свій відбиток, впливають на характер інших форм діяльності, які з'являтимуться у процесі їх подальшого росту і розвитку.

4. Особливості режиму дня і методика проведення режимних процесів.

Для нормального фізичного розвитку дітей, спокійної і організованої поведінки велике значення має чітке налагодженне життя і дотримання встановленого режиму.

В групі 3 р.ж. встановлюється єдиний режим. Порушення режиму негативно відбивається на дітях, тому вихователі і батькам повинні спільними зусиллями дотримуватися точного його виконання.

Режим дня в ДНЗ встановлюється на основі загальноприйнятих норм, які відповідають найважливішим фізіологічним закономірностям, які властиві дітям даного віку.

Особливості режиму дня

Вік	Годування		Неспання				Сон (в годинах)			
	Кількість разів	Перерва між годуванням в годинах	Максимальна тривалість в годинах	Кількість періодів неспання	Кількість прогулянок	Тривалість прогулянок у годинах	Кількість денного сну	Тривалість денного сну	Нічний сон	Тривалість сну на добу
2-3 р.	4	4-3,5	5,5-6	2	2	1,40 1,40	1	2,5-3	10-11	13-12,5

Перерви між прийомами їжі не повинні перевищувати 4х годин.

Тривалість сну на добу дорівнює 12 – 12,5 годинам, з них 2,5 – 3 години діти сплять в день.

Збільшується тривалість прогулянки, тому діти стають більш самостійними. На відміну від попередніх груп з дітьми 3 р.ж. проводиться ранкова гімнастика перед сніданком.

Значення режиму:

1. Забезпечує необхідну тривалість сну і часу неспання.

2. Забезпечує чергування всіх гігієнічних процедур і годування.
3. Забезпечує раціональну діяльність дітей в період неспання.
4. Сприяє нормальному функціонуванню організму.
5. Сприяє виробленню динамічного стереотипу поведінки дітей.
6. Зберігає нервову систему від перевтомлення.

Режимні процеси:

Приєм дітей – вихователь створює умови для спокійного розлучення дітей з батьками, залучає дітей до самостійної ігрової діяльності. Ігри в ранковий період спрямовані на створення у дітей спокійного та радісного настрою. Вихователь організовує різноманітну діяльність (спілкування, залучення до елементарної трудової діяльності, ігрової діяльності).

Умивання – перехід від гри до гігієнічної процедури важливо організувати так, щоб перерва в грі не була несподіванною, а також щоб діти довго не чекали режимного процесу.

Харчування – під час харчування дітей привчають до самостійності. Діти до 3х років їдять ще повільно, недостатньо охайно, тому що рухи їх не точні, їм треба допомогати і навіть підгодовувати.

Прогулянка - передумання дітей на свіжому повітрі передбачено режимом дня. Прогулянка необхідна для здоров'я і розвитку дітей для здійснення різноманітних виховних завдань. Здійснення повноцінної за часом і освітньо-виховного змісту прогулянка є однією із найважливіших завдань яке визначено програмою ДНЗ.

Сон – денний сон для маленьких дітей є найважливішим часом відпочинку. Необхідно, щоб у спальні була спокійна обстановка. Діти цього віку засинають швидко, але збудливі діти можуть засинати повільніше. У спальні під час сну обов'язково повинен знаходитись дорослий.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РЕЖИМНИХ ПРОЦЕСІВ:

- Показ дій і їх пояснення.
- Вправляння дітей.
- Нагадування, підказування.
- Прямі і непрямі вказівки.
- Ігрові прийоми.
- Художнє слово.
- Приклад дорослого, інших дітей.
- Контроль і позитивна оцінка діяльності дітей вихователем.

В підготовці до проведення режимних процесів використовуються такі методичні прийоми:

- Вивчення потішок, приказок (доступних для дітей раннього віку).
- Розглядання ілюстрацій, картинок.
- Серія дидактичних ігор з лялькою.
- Ігрові ситуації (навчальні).

Отже, режим дня та режимні процеси є важливими для загального розвитку дітей 3 р.ж. режимні процеси займають досить багато часу, тому слід їх максимально використовувати для розвитку дітей: формування мовлення, рухів, навчання навичок посиленої самостійності, правил поведінки. В режимних процесах удосконалюються навички і вміння набуті дітьми раніше.